

Primera Carta a los Corintios

Kjibokwo ëre tara Pablorë Corinto

sopga kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús ãska wleniyo. Corinto kjokyo, e Grecia kjokyo obi. Grecia kjokyoshko ga kjok tjwlõ ara li, e Corinto kjokyo. Eshko ga noppa tjeng ara, doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo tjer kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak shkëng (650,000) dik. Tjrëko parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjeng ara, doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo pkëng (400,000) dik. Jesús roy pjlu lara Pablorë bäm go eshko, tak pjang Hechos 18.1-17 go sorë li eni.

Walë shäng kjlara ko Cloé. Pjlara ga ba pjeyoga löng ba ushko kjlara öör Pablo ïk Éfeso kjokyo, ga Jesús tjlökwo kjragaga löng Corinto kjokyo li ëngkhwë löng ëng tjok sorë, llëbo owa shäryë löng sorë, e lara ba kong pjire. Pjlara obi ga Jesús tjlökwo kjragaga löng Corinto kjokyo li kjbokwo ichono Pablo kong kjwara, llëbo oblë oblë kjakroke ba kong wlo. Eni ga kjibokwo ëre tara Pablorë ba kong, llëbo llë llgweya wlo, epga poshdüya wlo bakoe.

Corinto sopga sbörga jyägëlo poshrëk ara. Ba syö uyo loklishko ga sjëng llë suya lok, ga ue'lok eshko, ber ba poshrëkkëlo wlo. Guenijo kjone kjone mär beno löng Jesús go shara. Eshko ga kjong kjong

sjëng li uë woydë, guenyo kjong kjong obi sjëng li uë woydë ame. Ekjishko ga kjibokwo ëre go ga llëbo jyã tara Pablörë sjëng li kjishko.

Corinto kjokyo ga walëga löngrara sbörga jyäglo syõ uyo lok li roshko, opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo, ga domerga jek eshko pë ba tjok wlo, ber ba sbörga jyäglo li poshrëkklo wlo. Eni ga domerga mär beno löngrong Jesús go li, llëbo pjilú shärye wlo li miyde löngröme. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga noppa orkwosmok löngrong pjir, noppa orkwosmoydë llëm obi, woyde ga jék löngr sorë li jyã tara Pablörë.

Eshkoshko ga no kjone kjone tjwe tön Jesús tjlökwo kragaga li tjok, guenyo Sbö läywe owa, Pablo läywe owa bakoe. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga llëbo jyã tara Pablörë noppa eniyo li kjishko bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablörë, bi kjlara Sóstenes tjok. Tja rokara Sbörë beno shäng ba tjlökwo roy laga Cristo Jesús äska.

² Sbö tjlökwo kragaga löngrong Corinto kjokyo, kjibokwo ëre ichér jek bomi kong. Pjäy töna Sbörë beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga pjäy rokara beno tjeng dboy ba kong, pjäy jék ber löngrong pjlo bek ba bokso wlo. Woyde ga noppa uunkong mär Jesucristo go li jék ber löngrong eni. Jesucristo, e bi Tjalpga, e ba Tjalpga bakoe.

³ Rokér bi Data Sbö kong, Tjalpga Jesucristo kong ga ba wopjilú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löngrong wlëp bakoe.

Pablo wopjilú Sbö tjok

4 Sbö wopjlú li kjíshko ga pjäy kjimtara ara, pjäy töna beno tjeng Cristo Jesús tjok kjíshko. Tja wopjlú Sbö tjok ïyado e kjíshko. **5** Pjäy töna beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga llébo pjłú shäryara Sbörë bomi kong oblë oblëe. Pjäy iara beno lön̄g ba tjlökwo miydë pjłú, pjäy iara beno lön̄g ba lë nopga oblë oblë kong bakoe. **6** E kjíshko ga miydëmi ga Cristo roy pjłú lororwa bomi kong li, e beke. **7** Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi li koshëmi lön̄g wopjlú wopro ga kjok miydë twe Sbörë ba nopga kong oblë oblë li, e twara beno tjeng bomi kong pjir tjän. **8** Eni ga pjäy kjimte Sbörë ber lön̄g wokjang ïyado, Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obishko ga pjäy pogo llëye dret ba bokso wlo. **9** Pjäy rokara Sbörë jëk ber lön̄g ba Wa Jesucristo, bi Tjlapga li tjok wlo. Ga llëye le Sbörë li shärye eni.

Jesús tjlökwo kjragaga lön̄g englë kar kar eng tjok

10 Pjeyoga, rokér bomi kong bi Tjlapga Jesucristo ko goshko ga pjäy lön̄g bëy eng tjok, pjäy shdär dboy dboy llëm wlo, pjäy wotjlïk kjrinaso wlo. **11** Pjeyoga, pjäy roy kuror Cloé pjeyoga tjok ga pjäy lön̄g englë kar kar eng tjok. **12** Roy kuror ga pjäy kjone kjone tjlë ga «Tjawa Pablo ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Apolos ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Cefas* ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Cristo ï» lëmi lön̄g eni.

13 ¿Cristo, e dboy dboydo? ¿Tja Pablo zröraba pjang kjlös go bomi kjíshkoro? ¿Pjäy wak jer di roshko bor ko goro? **14-15** Crispo, Gayo, epvara waga tjarë. Pjäy llamo waga tjarë llëme. Eni ga ëye

* **1:12** Cefas, e kowëba Simón Pedro bakoe.

wak bor ko go laga ërë llëme. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko. ¹⁶ (Estéfanas pjeyoga löng ba ushko lira woror, gueniyo no oblë wororde woyo bor kong llëme.) ¹⁷ Tja ichara Cristorë, ëye wër wlo llëme. Tja ichara ba tjlökwo roy pjłú lë. Ga ba tjlökwo li kjrëba wlo ga lër kjok miydë kjok ëre go li go llëme. Loror eni kjwe ga Cristo wolono pjang kjlös go li ber dbo llëm wleni.

Shji döra Sbörë Cristo go, Sbö kjok miydë kjishko

¹⁸ Nopga jeno löng li kong ga Cristo wolono pjang kjlös go li roy tjwlō llëme le. Gueniyo shji döra Sbörë löng li kong ga dbo ara, shji döra e go kjishko.

¹⁹ Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Nopga kjok miydë ara wleniyo le löng li,
ba kjok miydë li iér ber tjwlō llëme.

Epga iér ber löng kjok miydë llëme.»†

²⁰ ¿Nopga kjok miydë ara wleniyo le lilöng kjone? ¿No pinggaga wleniyo lëba li shäng kjone? ¿Nopga wotjlik rong wleniyo le li löng kjone? Kjok miydë kjok ëre kjing go li iara Sbörë beno tjwlō llëme.

²¹ Sbö, e kjok miydë ara. E kjishko ga kjok miydë kjok ëre kjing go li iara beno ba miyoklo llëme. Ëye mär ba go ga döra ba tjlökwo pjłú li go, tjlökwo li tjwlō llëme lëba gueniyo.

²² Judíoga mär ber löng Sbö go wlo ga woyde lok ga llëbo iydëba llëm wleniyo shärye ba kong lok guing. Nopga judío llëm wleniyora mär ber löng ba go wlo ga woyde lok ga pïya tjlökwo wolëso go guing. ²³ Gueniyo tjlökwo lërwa löng li ëre: Cristo, e zröraba pjang kjlös go. Judíoga kong ga tjlökwo ëre lökyo ba kong ara, ga nopga judío llëm wleniyo

† ^{1:19} Isaías. 29.14.

kong ga tjwlō llēme le. ²⁴ Gueniyo kjong kjong rokara Sbörë beno baïya, judíoga, noppa judío llém wleniyo bakoe. Epga kong ga tjlōkwo ère dbo ara, miyde lok ga epga döra e go, Sbö kjok miydë ara kjishko. ²⁵ Llēbo shäryara Sbörë li, e tjwlō llēme lëba. Gueniyo e tjwlō ara, kjok miydë kjok ère kjing go li kjinmo. Llēbo shäryara Sbörë li, e dbo llēme lëba. Gueniyo e dbo ara, lléye shärye noppgarë kës li kjinmo.

²⁶ Pjeyoga, pjäy rokara Sbörëshko ga pjäy löng sorë woyotjlizia. Eshko ga noppa kong ga pjäy kjok miydë ara kjlöbö dö, pjäy tjwlō ara kjlöbö dö, pjäy pjeyoga tjwlō ara kjlöbö dö bakoe. ²⁷ Gueniyo noppa löng kjok miydë llēme lëba li kjrara Sbörë, noppa kjok miydë ara le li lökkjrë e go wlo; noppa dbo ara llém li kjrara, noppa dbo ara li lökkjrë e go wlo; ²⁸ noppa ïywaba shjikteng, tjwlō llēme lëba li kjrara, noppa tjwlō ara li lökkjrë e go wlo bakoe. ²⁹ Shäryara eni, èye krë ba bokshto llém wlo. ³⁰ Pjäy töna Sbörë om go beno tjeng Cristo Jesús tjok kjrinaso. Bi kong ga e dbo ara, miydëy ga shji döra e go, Sbö kjok miydë ara kjishko. Ba kjishko ga shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, shji iara beno noppa baïya, shji döra bi shdungglo dbo dorko dwayo bakoe. ³¹ E kjishko ga tjlōkwo tak pjang Sbö tjlōkwo go li beno bi kong wëlëe. Tjlkwo tak pjang li tjle ga «Èye krë woydë ga krë Tjlapga kjishko dey.»[†]

2

¹ Pjeyoga, tja öör Sbö tjlōkwo roy lë bomi kong-

[†] **1:31** Jeremías 9.24.

shko ga tja tjelēno bomi kong tjlōkwo rong go llēm, tja opyono shäng kjok miydë ara llēm bakoe. ² Tja shäng bomi tjokshko ga tja wotjliño Jesucristo zröraba pjang kjlös go li roy lë bomi kong eröe. Tja tjelēno bomi kong llēbo oblë kjishko llême. ³ Tja tjelē shäng bomi kongshko ga tja tjelēno dbo ara go llēm, pjäy bangkjrорор ara, tja dete erä. ⁴ Eshko ga tja tjelēno bomi kong noppa kjok miydë ara wleniyo tjlōkwo go llême. Tjlōkwo li kjrëmi wlo ga tja tjelēno ara bomi kong llēm bakoe. Tjlōkwo loror li, e kjrороми, pjäy kjimtara Sbö Sëyarë ba dbo ara go kjishko. ⁵ Shäryoror eni, pjäy mär ber löng Sbö dbo ara go wlo, pjäy mär ber löng kjok miydë kjok ère kjing go li go llēm wlo.

Kjok miydë ara twara Sbö Sëyarë

⁶ Gueniyo ga èye mär Cristo go, ga wotjlik këkboga dik li kong ga tjawa tjelē ba kong kjok miydë go. Gueniyo kjok miydë lérwa li, e noppa kjok ère so ï llēm, tlapgaga ï llēm bakoe. Llono ga epga ber tjwlō ame. ⁷ Kjok miydë lérwali, e Sbö ï, jnena tjeng dboy tek dämärshko dwayo. Eshko ga Sbö wotjlik ba kjok miydë li ping borwa kong eeri dbaryo, e ber pjlü borwa kong wlo le. ⁸ Tlapgaga kjok ère so, Sbö kjok miydë li llë loklo miyde lok llême. Miydara kjwe ga Tlapga Kësbang li zröra lok pjang kjlös go llême. ⁹ Gueniyo Sbö tjlōkwo tak pjang eni: «Èye Sbö woydë ga kong llēbo shärye kësbange.

Llēbo eni li ïydëba llēm,
kuydëba llēm,
woyotjliy়dëba llēm bakoe.»*

* **2:9** Isaías 64.4.

10 Guenijo ba Sëya ichara Sbörë borwa kong, ga llëbo ëre pina borwa kong pjir, llëye woyotjliya Sbörë kës li miyde ba Sëyarë pjir kjishko. **11** Ëbo wotjlik llë, e miyde ba sëya om go lirë eröe. Ga Sbö wotjlik llë, e miyde ba Sëya om go lirë eni bakoe. **12** Tjlökwo kjok ëre kjing go li wlokjrорорва llëme. Ba Sëya twara Sbörë borwa kong li wlokjrорwarë, llëbo twara Sbörë borwa kong kës li llë loklo miydérwa wlo. **13** Eni ga tjlökwo lérwa bomi kong li, e no ï llëme. Tjlökwo pina Sbö Sëyarë borwa kong li lorwarë bomi kong. **14** Ëye go Sbö Sëya llëm ga llëye le Sbö Sëyarë li tjlökwo kjre llëm, e ba kong ga tjwlö llëm kjishko, ga llë loklo miyde llëm, kjimte Sbö Sëyarë llëm kjishko. **15** Ëye go Sbö Sëya ga llëbo uunkong llgweya ga pjlüe. Ga epga llgweya noga go Sbö Sëya llëm lirë ga äe. **16** Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Sbö wotjlik llë,
ëye ommiydë llëm,

“Llëbo shäryos eni” laga ërë ba kong llëme.»†
Guenijo shjira wotjlik Cristo dik.

3

Shji shdär dboy dboy llëme

1 Pjeyoga, tja shäng bomi tjokshko ga tja tjlë woydë bomi kong, tja tjlë noga jëk löng Sbö Sëya go kong sorë ga eni. Guenijo ga pjäy jëk löng noga Sbö miydë llëm wleniyo dik kuzong ga tja tjlëno bomi kong, dataga tjlë ba wapga chilawa kong sorë ga eni. **2** Chida, e sëyshko ga nä iayde erö, dli kjang ue ga ä kjishko. Eni wleni ga tja shäng bomi

† **2:16** Isaías 40.13.

tjokshko ga pjāy pinor wēlē, tjlokwo rong kugömi llém kjishko. Guenijo eerishko ga kugömi lönг llém obi. ³ Pjāy jék lönг nopga Sbö miydë llém wleniyo dik obi. Pjāy ymo ara èng tjok, pjāy ènglë kar kar bakoe. ¿Eni ga pjāy nopga Sbö miydë llém wleniyo dik llémdo?

⁴ Pjāy kjone kjone tjlë ga «Tjawa Pablo ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Apolos ï» lëmi eni. Pjāy tjlë enishko ga pjāy jék lönг nopga Sbö miydë llém wleniyo dik. ⁵ ¿Apolos, e è? ¿Pablo, e è? Tjawa Sbö parkaga döe. Borwa kjishko ga pjāy oppino mär Cristo go. Tjawa ichara Tjlapgarë llë shäryë li, e shäryorwarë eröe. ⁶ Dwla dgaga wleni li* tja, di sguingga dwla kjing go wleni li† Apolos, guenijo dwla wengga wleni li‡ Sbö. ⁷ Eni ga dwla dgaga li, di sguingga li, e tjwlō ara llëme. Tjwlō ara li, e Sbö, dwla wengga wleni li e. ⁸ Dwla dgaga li, di sguingga li, e tjwlō bek, ga potjwlëya Sbörë pak shäryara li kjishko. ⁹ Tjawa so Sbö parkagaga kjoyo, ga pjāy so dwla dgoklo kjokyo kjoyoe.

Pjāy so u shärye Sbörë shäng kjoyo bakoe. ¹⁰ Sbö wopjlú li kjishko ga tja iara beno u shäryaga wleni. Eni ga u shakklo shäryoror bäm goshko. Oblë shäng u ywë ba kjing go. Guenijo èye u ywë ga woyde ga shärye yötso. ¹¹ U shakklo iak buk li, e Jesucristo, ga èye omkjlopswë ber oblë wlo ga äe. ¹² U shakklo ère kjing go, kjone kjone u ywë llëbo srer llém, suya llém wleniyo go, dbur sho

* ^{3:6} Dwla dgaga wleni le li, e tjlokwo roy pjlu li laga ba kong bäm go li loklo. † ^{3:6} Di sguingga dwla kjing go wleni le li, e tjlokwo roy pjlu li laga ba kong jek obi li loklo. ‡ ^{3:6} Dwla wengga wleni le li, e nopga iaga ber baýa li loklo.

shōyőlőr, dbur sho pjublún, akkwo wolësowa tjwlō ara wleni bakoe. Kjone kjone obi u ywë llébo srer, suya wleniyo go, kjorkwang, kjlo sho, dwla kasho bakoe. ¹³ No llgwezlong dbaryoshko ga shäryara pjlüre, de oware, e ber wëlëe. Eshko ga ba pak li tjliya iök go. ¹⁴ Ëye ba pak shäryono li beno pjłú ga potjwlëya Sbörë. ¹⁵ Ëye ba pak shäryono li sura pjir ga ba pak li jeno ba shjiryo, guenijo era där, no döktong u pjono pjir roy dwayo wleni.

¹⁶ Pjäy go Sbö Sëya. Eni ga pjäy Sbö u wleni. ¿E miydëmi llëmdu? ¹⁷ Ëye Sbö u shdök ga pjiya Sbörë bakoe. Sbö u, e zrek, ga ba u'le li, e pjäy om go.

¹⁸ Pjäy opjyäpgwë om go llëme. Pjäy kjone kjone kjok miydë kjok ère kjing go lëmi wleni ga woyde ga opyë ber löng kjok miydë llëm kjok ère kjing go wleni, äär ber kjok miydë ara jlökoyo wlo. ¹⁹ Sbö kong ga kjok miydë kjok ère kjing go li, e tjwlō llëm, tak pjang Sbö tjlokwo go sorë li eni. Tjlë ga «Ëye llëbo shäryë ba kjok miydë om go li goshko ga doshaya Sbörë e go.»[§] ²⁰ Sbö tjlokwo tak pjang eni bakoe: «Nopga kjok miydë ara le li wotjlik llë, e miyde Sbörë pjir, ga ba kong ga tjwlō llëme.»^{*} ²¹ Llëbo uunkong twara Sbörë bomi kong pjir tjän. E kjishko ga ëye krë nopga kjok miydë ara kjishko ame. ²² Tja, Apolos, Cefas,† tjawa iara Sbörë beno löng bomi kjimtaga. Llëbo tjeng kjok ère kjing go kës li, e twara beno pjłú bomi kong. Pjäy löng sëre, de pjäy wolonore, llëbo uunkong shärye ber pjłú bomi kong. Llëbo wen bomi kong eerishko li, bong

§ **3:19** Job 5.13. * **3:20** Salmo 94.11. † **3:22** Cefas, e kowëba Simón Pedro bakoe.

kjönma li, llono li, e shärye uunkong ber pjłú bomi kong bakoe. ²³ Pjäy Cristo ī, ga Cristo, e Sbō ī.

4

Sbö tjłökwo roy laga Jesús āska li pakyo

¹ Eni ga tjawa Cristo parkaga lozīa. Tjłökwo jnek tjeng pjir li lara Sbörë borwa kong, ga tjawa iara beno lön̄g ba lë oba kong. ² Eni ga ëye kong pak twara ga woyde ga shärye yötso, jlökoyo, woyde pak twaga lirë sorë li eni. ³ Tja llgwega pjäydë, lläm̄ ga tja llgwega nopgarë wleni ga e bor kong ga llëno llëme. Tja opllgwek om go lläm̄ bakoe. ⁴ Llëbo pjłú miydér li shäryér eni lër bor pjłúshko. Guenijo bor kong ga llëno llëm̄ bakoe. Bor llgwega li, e Tjlapga Jesús eröe. ⁵ E kjishko ga no oblë llgwemi llëm̄, äär jong no llgwezlong dbaryoshko jā. Tjlapga li tjwe iröng obi dbaryo li koshozī dey. Eshko dbaryo ga llëbo jnek tjeng kjok ro sī roy wleni li shiya äär ber wëleshko, no wotjlik̄ ba pjłúshko llë li, e shiya ber eni bakoe. Eshko ga kjlara kjlara poshrëya Sbörë om go, ba pak shäryara sorë li kjishko.

⁶ Pjeyoga, «Llëbo shäryey llëbo tak lok li kjinmo llëme» lëba eni iyado. Llëbo ère lër bor kjishko, Apolos kjishko, ber pjłú bomi kong wlo, pjäy opping tjłökwo ère shäryé pjłú wlo. Eni ga bomi pingga, bomi kägäyo, e pjłú, oblë kjinmo woyotjlimi ame. Shji krë eni llëme. ⁷ ¿Pjäy tjwlō ara, oblë kjinmo laga èrë? ¿Pjäy krë llëbo tjeng bomi tjok li kjishko ega? Llëbo kjrromi kës li, e twaga Sbörë om go bomi kong.

⁸ Pjäy wotjlik̄ ga llëbo uunkong tjeng bomi tjok tjän lëmi, llëye oblë woydëmi llëme. Pjäy wotjlik̄

ga pjāy löng pjłupga wleni tjän, guenyo shji eni llême. Woydér ga pjāy pjłupga wleni jlōkoyo, tjawa ber eni bomi tjok bako wlo. ⁹ Bor kong ga tjawa Sbö tjlōkwo roy lagaga Jesús ãska ère kong shto wlēna Sbörë tjwlō lläm wleni. Tjawa iara beno löng zrökoba wlo, ga nopga uunkong tön löng llëye wen borwa tjok li ūya lok wlo, Sbö parkagaga kjok dogo so tön löng borwa ūk wlo eni bakoe. ¹⁰ Cristo tjlōkwo roy lërwa oba kong kjīshko ga tjawa kä lläm wleni, tjawa dbo lläm bakoe lëba. Guenyo pjāyda wotjlík ga pjāy töno beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjāy kjok miydë ara, dbo ara lëmi eni. Pjāy tjwlō ara lëba, guenyo tjawara ūywaba shjiktëng. ¹¹ Eerishko ga tjawa löng song, tjawa pjli kuk ara, tjawa wodogro, tjawa shwong lläm, tjawa shdungoba ara, tjawa u dret bakoe. ¹² Tjawa sjeno parkorbo borwa orkwo om go go. Tjawa lëba owashko ga kar dboryérwa pjłú; tjawa shdungobashko ga kurwa kjinge; ¹³ tjawa läywëba owashko ga kar dboryérwa yôtso. Eerishko ga tjawa oba kong ga tjwlō lläm, shkimkwo sho wleni, llëbo owa dbukko wleni lëba.

¹⁴ Tjlōkwo ère tér bomi kong, pjāy lökkjrë e go wlo llême. E bomi poshdungglo, pjāy bor wapga woydér ara wleni kjīshko. ¹⁵ Pjāy töno beno tjeng Cristo Jesús tjok tjlōkwo roy pjłú li loror bomi kong bäm go kjīshko. E kjīshko ga pjāy Cristo tjlōkwo pinggaga doglo sak dbäw dbäw pjłoglo sak kjwara (10,000) èmdë ga pjāy dataga ara lläm, bomi data kjlaraso wleni li, e tja. ¹⁶ E kjīshko ga rokér bomi kong ga pjāy opshäryos botoya dik. ¹⁷ Timoteo, e ichér jek bomi shwoy, pjāy jék sorë le bomi kong wlo. E bor wa wleni, e woydér ara, e parkë shäng

Tjlapga Jesús kong pjłú łyado. Tja jék shäng Cristo Jesús tjok sorë ga woyoshre bomi kong. Tjlōkwo lër shäng Jesús tjłōkwo kjragaga kong kjone pogo li, e le bomi kong bakoe.

¹⁸ Pjāy kjone kjone krę ara, pjāy īn äär ame lëmi kjishko. ¹⁹ Guenijo ga woyde Tjlapgarë wleni ga tja jek äär bomi īk wop ae. Eshko ga nöpaga krę ara li sorë īn wēlē, dbo twara Sbörë ba kong jlōre, de tjlē soppa erä, e miydér pjire. ²⁰ Eye parkë ba pjłuyo Sbö li kong ga woyde ga tjlē erä lläm, dbo twe ba kong lléye le li shärye eni wlo bakoe. ²¹ ¿lléye woydëmi? ¿Woydëmi ga tja jek bomi shdunggare, de tja jek äär shäng wojłú bomi tjok, pjāy poshrér wlo?

5

Domer llébo shäryono owa anmoyō

¹ Pjāy kjlara roy kuror ga ba mewa kjrono sök ba boy. Llébo shäryara eni li, e owa anmoyō. Nopga Sbö miydë lläm wleniyo emdë ga äär llébo owa shärye eni llëme. ² Eni emdë ga pjāy lön̄g bomi krę tjok. Zok ga pjāy kjwe lön̄g woydée. Woyde ga domer li ichoromi kjwe to bomi tjréko dwayo. ³ Tja shäng bomi tjok lläm emdë ga pjāy woyotjlín enido. E kjishko ga llébo lër shäng bomi kong ère, tja shäng bomi tjok om go wleni. Lér bomi kong ga domer llébo owa shäryono eni li, e shdūzña. ⁴ Pjāy tön Tjlapga Jesús ko goshko ga tja shäng bomi tjok wleni, ga Tjlapga Jesús dbo li tjeng bomi tjok bakoe. ⁵ Eshko ga domer li iozñ ber tjeng Ä wloshko, ba doyo shdūya pjir wlo. Eni ga Tjlapga Jesús tjwe irön̄g obishko ga ba sëya där kjwe.

⁶ Pjäy krë, e owa. «Pjlung shosho uukklo chira dö ëmdë ga pjlung shosho bayo kjöm pogo ga uuya pjire» lëba eni. E miydëmi lönг pjir tjän. ⁷ Pjlung shosho uukklo këguë li dbuya judíogarë, pjlung shosho shäryak ba uukklo tjok llëm wleniyo shärye wlo. Eni wleni ga domer owa li ichozí to bomi tjrëko dwayo, noppa to lönг llëbo owa shäryë baňya dik llëm wlo, pjäy iara Sbörë ber lönг owa eni llëm kjishko. Eni ga pjäy ber lönг pjlung shosho tjaglën, shäryak ba uukklo tjok llëm wleni. Cristo zröraba bi kjishko tjän, öng wlëp ushko so llgwoklë zröya judíogarë Israel tjeyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo kong wleni. ⁸ Ba dbar li shrëyashko ga pjlung shosho uukklo tjok li dbuya lok, äska shärye ba uukklo tjok llëm wlo. Eni wleni ga bi dözlöng dbaryo li shrëy wlo ga woyde ga llëbo owa shäryoroy dënashko li shäryëy ame, shji ber lönг wotjlik bëy jlökoyo wlo.

⁹ Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Pjäy opkjos noppa llëbo owa shäryë eni li shwoy dwayo. Toror bomi kong kjibokwo ichoror jek bomi kong bäm go li go. ¹⁰ Gueniyo toror enishko ga noppa Sbö miydë llëm wleniyo lotë llëme. Shäryëmi eni wlo kjwe ga pjäy opshik kjok ëre kjing go dwayo kjluwe, epga uunkong llëbo owa shäryë eni kjishko. Epga wotjlik dbur töng ba kong erö, oblë jyäpgwe, llëbo lüyotke wlo, sböpga jyäglo poshrëya lok bakoe. ¹¹ Tjlökwo toror bomi kong li, e pjollgwer woydë kjibokwo ëre go. Bomi pjeyo Jesúš tjlökwo kjraga jëk shäng owa eni ga pjäy opkjë ba shwoy dwayo. Kjone kjone pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, wotjlik dbur töng

ba kong erö, sböpgä jyäglö poshrëya, oblë läywe owa, nelötkë ä, oblë jyäpgwe, ba llëbo lüyotke wlo. Bomi pjeyo Jesús tjlökwo kjraga jëk shäng owa eni ga pjäy ië ba tjok èmdë llëme.

¹²⁻¹³ Nopga bi pjeyoga llëm wleniyo llgwney llëme. Ba llgwega li, e Sbö. Gueniyo nopga jëk löng bomi tjok eshko li llgwezña. Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Domer owa shäng bomi tjrëko li ichozï toe.»*

6

Jesús tjlökwo kjragaga èng wlëk kar kar èng tjok sorë

¹ Pjäy kjone kjone èng wlëk kar kar èng tjok wlenishko ga pjäy llet èng rotë kjok llgwagaga Sbö miydë llëm wleniyo shwoy llëme. Bek ga rotëmi Sbö nopga kong, llgweya lok wlo. ² Llono ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo llgwega ber Sbö nopgarë. ¿E miydëmi llëmdu? ¿Eni ga llëbo chira bomi tjrëko li llgwemi om go ga ä sorëro? ³ Llono ga Sbö parkagaga kjok dogo so èmdë ga llgwney bakoe. ¿E miydëmi llëmdu? Eni ga llëbo tjeng kjok ère kjing go li llgwney ga maling anmoyõ. ⁴ ¿E kjishko ga pjäy èng wlëk kar kar èng tjok wlenishko ga llgwemi èng tjok ga ä wleni ga pjäy wotjlik ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo omllgwewk ga pjlu lëmire? ⁵ Lër bomi kong eni, pjäy lökkjrë e go wlo. ¿Shäng kjlara bomi tjrëko kjok miydë pjäy llgweya wlo li dretdo? ⁶ Gueniyo pjäy èngkjwë bomi pjeyoga tjok dö llëm, pjäy èng rotë to löng kjok llgwagaga Sbö miydë llëm wleniyo kong, oba uunkong bokshto.

* **5:12-13** Deuteronomio 17.7; 19.9; 21.21, 24; 24.7.

⁷ Pjäy äng rotë äär löng tlapgaga shwoy li, e lökyo ara. Pjlú wlo ga llébo shäryara oblérë bomi kong owashko, pjäy llébo lüyotkara oblérëshko ga kumi ber löng kjing dey. ⁸ Guenijo ga llébo shäryëmi om go oblë kong owa, oblë llébo lüyotkëmi bakoe. Ga pjäy löng omshäryë eni bomi pjeyoga tjok.

⁹⁻¹⁰ Ëye llébo shäryë oblë kong owa ga äär Sbö sök no pjluvo iyado lishko llëme. ¿E miydëmi llëmbo? Nopga llébo owa shäryë oblë oblë. Pë no orkwosmono ba tjok llém li tjok, sböpgä jyäglö poshrëya, orkwosmono pjir èmdë ga pë oblë tjok, domer pë domer tjok, oblë llébo lüyotke, wotjlík dbur töng ba kong erö, nelötkë ä, oblë läywe owa, oblë jyäpgwe, llébo lüyotke wlo. Pjäy jyäpgwëba ga jlõ lëmi llëme. Ëye opshäryë eni ga äär Sbö sök no pjluvo iyado lishko llëme. ¹¹ Dénashko ga pjäy kjone kjone llébo shäryono eni. Guenijo pjäy eni ame, owa pjang bomi go li löna Sbörë beno dret, ga pjäy iara beno tjeng dboy ba kong. Pjäy iara beno pjlo bek ba bokso, llébo shäryara Tlapga Jesucristorë bomi kong li kjishko, Sbö Sëya dbo go.

Shji orkwosmono è tjok llém ga shji pë ba tjok llëme

¹² «Llëye shäryér woydë li shäryér ga pjluve» lëmi eni. Eni jlõe. Guenijo llébo uunkong shäryëy li ber pjlu bi kong llëme. Llëye shäryér woydë li shäryér ga pjluve. Guenijo llébo kjone kjone shäryér ga tja ber shäng ichaga erë. E kjishko ga llébo eniyo shäryér llém, tja opichë om go ga pjlu wlo. ¹³ «Dli, e uëy wlo, jer äär bi böpkwo roshko wlo. Bi böpkwo, e dli kong bebi» lëmi eni. Eni jlõe. Guenijo llono ga pjöyikong li pjir, shji böpkwo ame, dli ame bakoe.

Gueniyo shji orkwosmono ë tjok lläm ga shji pë ba tjok llëme. Bi doyo, e e kong wlo llëme. Llëye woyde Tjlapgarë shäryëy wlo li, e shäryoydë bi doyo go erö dey. Bi doyo ichaga li e. ¹⁴ Tjlapga Jesús woshrara Sbörë iröng obi ba dbo ara go, ga llono ga shji woshre eni bakoe. ¹⁵ Bomi doyo, e Cristo ī. ¿E miydëmi llëmدو? ¿Eni ga llëbo Cristo ī li tøy walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo ga pjlüre? Llëme. ¹⁶ Èye tön walë eniyo tjok ga ber shäng ba tjok kjlaraso wleni. Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Pjöykkong li ber löng kjlaraso wleni.»* ¹⁷ Gueniyo èye tön Tjlapga Jesús tjok ga ba sëya, Tjlapga li Sëya, e tön ber löng kjrinaso wleni.

¹⁸ E kjíshko ga shji orkwosmono ë tjok lläm ga shji pë ba tjok llëme. Llëbo owa shäryëy oblë ga e ber owa bi doyo kong llëme. Gueniyo èye llëbo shäryë ba doyo kong owa eni ga llëbo shärye ba doyo om go li kong owa. ¹⁹ Bomi doyo, e Sbö Sëya u wleni, e ichara Sbörë beno pjang bomi go kjíshko. ¿E miydëmi llëmدو? Pjäy opichë om go lläm, pjäy ichaga Sbörë, ²⁰ pjäy tjwlëna pjir kjíshko. E kjíshko ga llëye woyde Tjlapgarë shäryëmi wlo li, e shäryomirë bomi doyo go erö, Sbö ber kësbang, tjwlö ara wlo.

7

Shji orkwosmok wlo ga sorë

¹ Llëbo kjakrokoromi bor kong kjibokwo go li, e dboryér bomi kong shara. Pjlü wlo ga shji orkwosmok lläm dey. ² Gueniyo nopga ara pë no orkwosmono ba tjok lläm li tjok kuzong ga zok

* **6:16** Génesis 2.24.

ga pjäy domerga pë bomi boy onmo li tjok, pjäy walëga pë bomi lanma onmo li tjok eni bakoe.

³ Domerga orkwosmok löngrpjir, pjäy pë bomi boy tjok wlo. Walëga orkwosmok löngrpjir, pjäy pë bomi lanma tjok wlo. Pjäy orkwosmok löngrpjir kjishko ga «Tja pë bop tjok llëme» llëmi ëng kong llëme. ⁴ Walë orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba lanma ï bakoe. Domer orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba boy ï bakoe. ⁵ «Tja pë bop tjok llëme» llëmi ëng kong llëme. Guenijo pjäy wotjlïk bëy ëng kong ga «Shji pë ëng tjok llëm dbar kjwöbö, shji ber löngrsyoshtë Sbö kong ïyado wlo» llëmi ëng kong ga pjlüe. Guenijo dbar ara llëme. E irgo ga pjäy pë ëng tjok jek obi, pjäy tjlïya Ärë, llëbo owa shäryë wlo ga ä wlo. ⁶ Llëbo ëre shäryëmi woydë ga shäryëmi ga pjlü, guenijo «Shäryozï eni» lotë llëme. ⁷ Bor kong ga pjäy uunkong orkwosmok llëm ga pjlü, guenijo shji iara Sbörë llëbo shäryë oblë oblëe. Kjong kjong iara beno löngrorkwosmok llëm wlo, kjong kjong iara beno löngrorkwosmok wlo bakoe.

⁸ Pjäy löngrorkwosmoydë llëm obi, pjäy syäpgä, pjäy ber löngrpjoksa botoya dik ga pjlüe. ⁹ Guenijo pjäy wotjlïk ëbo wlëk ïyado, pë ba tjok wlo wleni ga pjäy orkwosmok ga pjlü, pjäy wotjlïk llëbo owa shäryë ïyado llëm wlo.

¹⁰ Pjäy orkwosmok löngrpjir, tjlökwo lara Tjlapga Jesúsdë bomi kjishko. Walëga orkwosmok löngrpjir, bomi lanma rayëmi llëme. ¹¹ Rayoromi wleni ga pjäy ber löngrpjoksa, llëm ga pjäy tön iröng bomi lanma rayoromi li tjok obi. Domerga orkwosmok löngrpjir, bomi boy rayëmi llëm bakoe.

12 Llëbo oblë lër bomi kong, gueniyo ëre laga tjarë om go bomi kong, e laga Tjlapga Jesúsdë llëme. Domerga orkwosmok löng walë Jesús tjlökwo kjraga lläm wleniyo tjok, pjäy raye woydë bomi boydë lläm ga e rayëmi lläm bakoe. **13** Ga walëga orkwosmok löng domer Jesús tjlökwo kjraga lläm wleniyo tjok, pjäy raye woydë bomi lanmarë lläm ga e rayëmi lläm bakoe. **14** Shäryëmi eni ga ba boy kjïshko ga domer Jesús tjlökwo kjraga lläm wleniyo li de Sbörë, ba norga de sorë ga eni, ga ba lanma kjïshko ga walë Jesús tjlökwo kjraga lläm wleniyo li de Sbörë eni bakoe. Eni ga bomi wapga de Sbörë bakoe. Guenijo shäryëmi eni lläm ga epga de llëme.

15 Pjäy orkwosmok löng Jesús tjlökwo kjraga lläm tjok, pjäy raye woydë ga wëyë. Pjäy rayara eni ga pjäy pogo llëye dret Sbö bokso. Shji rokara Sbörë, shji ber löng wopjlú ëng tjok wlo. **16** Guenijo pjäy ber löng orkwosmok ba tjok ga pjílú ga shäryozí eni. Bomi kjïshko ga bomi kjlara li där kjwe.

17 Shji kjlara kjlara löng sorë li laga Sbörë. Pjäy rokara Sbörëshko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni. Lër eni Jesús tjlökwo kjragaga uunkong kong. **18** Domerga, pjäy rokarashko ga pjäy löng doyo jyä tak pjir ga wëyë. Eshko ga pjäy löng doyo jyä tak lläm ga pjäy doyo jyä të llëme. **19** Shji doyo jyä tak pjirde, de llämde, e tjwlö llëme. Shji Sbö tjlökwo kolë li, tjwlö tjok li e. **20** Pjäy rokarashko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni. **21** Eshko ga pjäy parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga pjäy woydë llëme. Guenijo pjäy döya woydë bomi sogorë ga pjäy to dey. **22** Pjäy rokarashko ga pjäy parkagaga

tjwlēk löng pjir wleniyo ga Sbö bokso ga pjäy beno Tjlapga Jesús kjlarayo shara, pjäy sogo dret wleni. Pjäy rokarashko ga pjäy sogo dret ga pjäy iara Sbörë beno Cristo ī, eni ga eerishko ga pjäy sogo tjok wleni. ²³ Pjäy tjwlēna Sbörë tjwlō ara. E kjishko ga pjäy opyë ber ichaga no oblérë ame, pjäy ichaga ber Sbörë döe. ²⁴ Pjeyoga, pjäy rokarashko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni.

²⁵ Pjäy löng orkwosmoydë llém obi kong, tjlōkwo lara Tjlapga Jesúsdë bomi kjishko llëme. Gueniyoo tja kjimte Tjlapga lirë kjishko ga tjlōkwo lër bomi kong ëre, e beke. ²⁶ Bor kong ga shji löng eerishko dbar owa kjishko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni dey. ²⁷ Pjäy orkwosmok löng pjir ga pjäy ëng rayë llëme. Pjäy löng orkwosmok llém ga pjäy boy wlék llëme. ²⁸ Gueniyoo pjäy orkwosmono wleni ga llëbo owa shäryoromi llëme. Kjogloga orkwosmono wleni ga llëbo owa shäryara llém bakoe. Gueniyoo ëye orkwosmono ga kong llëbo owa wen ara kjok ëre kjing go. Lër bomi kong eni, pjäy llono ga song llém wlo.

²⁹ Pjeyoga, lër bomi kong eni, shji ber löng kjok ëre kjing go wlo dbar kjwöbö obi erä kjishko. E kjishko ga pjäy orkwosmok löng pjir ga pjäy jék löng nopga orkwosmok llém wleniyo dik shara; ³⁰ pjäy slar ëë llëbo kjishko ga pjäy wotjlik ara ba kjishko ame; pjäy löng wopjlú llëbo kjishko ga pjäy wotjlik ara ba kjishko ame; pjäy llëbo tjwlēno ga e ber bomi kong ïyado wlo lëmi llém bakoe. ³¹ Eni ga shji löng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo tjeng kjok ëre kjing go li, e woyotjliy ara llém, kjok pjir lë kjishko.

³² Pjäy kjimtër woydë, pjäy woydë ame wlo. Domer shäng tjoksa ga wotjlik Tjlapga Jesús pak

shäryë, ber pjłú ba tjok wlo. ³³ Gueniyo domer orkwosmok shäng pjir ga wotjlík llébo tjeng kjok ère kjing go shäryë, ber pjłú ba boy tjok wlo. ³⁴ Eni ga wotjlík kjring pjök. Walë shäng tjoksa ga wotjlík Tjlapga Jesús pak shäryë, ba doyo, ba wotjlík, e ber ba kong wlo. Gueniyo walë orkwosmok shäng pjir ga wotjlík llébo tjeng kjok ère kjing go shäryë, ber pjłú ba lanma tjok wlo. ³⁵ Lér bomi kong eni, ber pjłú bomi kong wlo, pjäy orkwosmok ga äe 'lotë llëme. Woydér ga pjäy jëk ber löngr pjló bek, pjäy ber löngr wotjlík Tjlapga Jesús pak shäryë döe.

³⁶ Domerga tjlókwo twono kjoglo kong orkwosmok wlo, pjäy orkwosmok woydë ba tjok, kjoglo li luyo öötong orkwosmok wlo guing kjishko ga pjäy orkwosmok ba tjok ga pjłúe. Llébo owa shäryomirë llëme. ³⁷ Gueniyo pjäy wotjlík orkwosmok llëme lëmi, woydëmi eni kjishko, pjäy ichaga èrë llëm kjishko, ga pjäy wotjlík llébo owa shäryë llëm ga pjäy orkwosmok llëm ga pjłúe. Llébo pjłú shäryomirë. ³⁸ Eni ga pjäy orkwosmok kjoglo tjok ga e pjłúe. Gueniyo pjäy orkwosmok ba tjok llëm ga e pjłú anmoyõ.

³⁹ Walëga orkwosmok löngr pjir, bomi lanma sök së obishko ga rayëmi llëme. Gueniyo wołono ga pjäy orkwosmok domer oblë tjok ga pjłú, gueniyo woyde ga Tjlapga Jesús tjlókwo kjraga wleniyo. ⁴⁰ Gueniyo pjäy orkwosmok ame ga pjäy ber löngr wopjlú anmoyõ. Tja go Sbö Sëya. Tja wotjlík eni e kjishko.

8

Sjëngna twaraba sböpgajyäglo kong

¹ Tjłōkwo lér bomi kong, öng zröraba, sho twaraba sbörga jyäglö kong ba poshrékklo li kjishko. Llëbo ère kjishko ga shji uunkong llëbo miydë sira. Ëye ommiydë ara, oblë kjinmo le ga shäng krë erä. Pjlú wlo ga shji èng woydë ara kar kar dey, shji uunkong dbokjrë e go wlo. ² Ëye kjok miydë le ga ba kjok miydë li äätë, woyde dik lläm obi. ³ Guenijo ëye Sbö woydë ga miyde Sbörë pjłue.

⁴ ¿Eni ga öng sho twaraba sbörga jyäglö kong ba poshrékklo li uey ga pjłure? Miydëy pjłu ga sbörga jyäglö llë, e tjwlö llëme. Sbö sök kjlaraso eröe. ⁵ Sbörga löng ara kjok dogo, kjok ère kjing go lëba. Kowëba ba tjlapga bakoe. ⁶ Guenijo bi kong ga Sbö sök kjlaraso eröe. Data Sbö li e. E llëbo uunkong shäryaga, ga shji löng së parkë ba kong wlo. Shji Tjlapga kjlaraso bakoe. Jesucristo li e. E go ga llëbo tjeng kës li shäryara Sbörë.

⁷ Guenijo e miyde Jesús tjłōkwo kjragaga uunkongdë llëme. Dënashko ga kjone kjone sgara löng ba sbörga jyäglö li poshrëk. E kjishko ga öng sho li ue lokshko ga sbörga jyäglö li woyotjlıya, ga mär löng Cristo go ma obi kjishko ga wotjlık ga öng sho li, e uako llëme le. ⁸ Guenijo shji wlokjre Sbörë llëye uey li kjishko llëme. Uoroy lläm ga shji beno owa Sbö bokso lläm, uoroy ga shji beno pjłu anmoyõ ba bokso lläm bakoe.

⁹ Pjäy döra Sbörë beno löng öng sho li ue ga pjłue. Eni èmdë ga pjäy sjëke. Llëye uemi li kjishko ga bomi kjlara mär shäng Cristo go ma obi li ichëmi dir llëme. ¹⁰ Pjäy ië sbörga jyäglö syö uyo lishko ga pjäy ūya bomi kjlara lirë kjwe. Miydëmi pjłu

ga öng sho li uëmi ga pjlüe. Guenijo bomi kjlara mär shäng Cristo go ma obi li ommiydë llëme. Eni ga pjäy īna kjishko ga omshäryë eni bako kjwe. ¹¹ Cristo wolono ba kjishko. Guenijo eshko ga Cristo rayara bomi kjlara lirë, llëbo shäryoromi li kjishko, miydëmi ga llëbo li shäryëmi ga pjlü guenijo. ¹² Llëbo shäryëmi bomi pjeyoga mär löng Cristo go ma obi li kong owashko ga e shäryëmi löng Cristo kong wleni. ¹³ E kjishko ga llëbo uoror li kjishko ga bor kjlara li diktong wleni ga tja sjëng uë ame dey.

9

Sbö tjłökwo roy laga Jesús ãska li opshäryë sore

¹ Tja Sbö tjłökwo roy laga Jesús ãska. Tja ichaga norë llëme. Bi Tjlapga Jesucristo īnor om go. Tja parkono ara ba kong kjishko ga eerishko ga pjäy beno löng mär ba go. ² Oblë kong ga tja Sbö tjłökwo roy laga Jesús ãska llëme le, guenijo bomi kong ga tja eni. Pjäy mär löng ba go. Miydëba e go ga tja Sbö tjłökwo roy laga Jesús ãska jlöe.

³ Tja lâywëba owashko ga dboryér eni. ⁴ Tja, Bernabé, pak shäryérwa löng li kjishko ga pjäy ichérwa borwa sëng ga pjlüe. ⁵ Sbö tjłökwo roy lagaga Jesús ãska llamo löng li, Tjlapga Jesús lëmga, Cefas,* epag orkwosmono löng pjir, ga to löng parkëshko ga ba boyga Jesús tjłökwo kjraga wleniyo söya to löng ba tjok. Tjawa omshäryë eni ga pjlü bakoe. ⁶ ¿Potjwëk löng llëm li ber tjawa döre? ¿Tjawa ië wlo ga woydëmi ga tjawa pak shäryë oblëre?

* ^{9:5} Cefas, e kowëba Simón Pedro bakoe.

⁷ Ņengkjwagaga oppotjwlēk om go llēme. Ņye dwla dguē ga botjyëshko ga ba bo, e ue. Ņye öng dë ga nä dyo llruya ga ie. ⁸ Wotjlïk ëre botoya döelëmi llēme. Kjok llgwekklo tara Moisësdë li omlë eni bakoe.

⁹ Tjlēno beno eni: «Öng llë sök dwla kjwokäk† ga ne pjriy llēme.»‡ Tjlōkwo ëre lara Sbörë öng kjishko dö llēme. ¹⁰ Elara borwa kjishko bako, tjawa ië wlo bakoe. Ņye klung luryë, lläm ga dwla kjwokäk ga woyde ga bo koshe, mär ber löng e go wlo. ¹¹ Eni ga tjlōkwo roy pjłú li lororwa bomi kong, dwla dgororwa wleni. ¿Eni ga pjäy wotjlïk borwa kjimtë llém ga pjłúe lëmire? ¹² No oblë llëbo rokë bomi kong ga pjłú kuzong ga tjawa omrokë bomi kong ga pjłú anmoyõ.

Eni émdë ga llëbo rokororwa bomi kong llēme. Tjawa llëye dretshko ga kurorwa jeklöng kjing erä, pjäy wotjlïk owa Cristo roy pjłú li kjishko llém wlo.

¹³ Ņye parkë Sbö u roy ga mär e goshko. Ņye parkë öng sho sukklo jong lishko ga mär e go bakoe. ¿E miydëmi llëmdu? ¹⁴ Eni wleni ga Tjlapga Jesús tjlë ga ëye ba tjlōkwo roy pjłú lë oba kong ga woyde ga mär ba go bakoe.

¹⁵ Eni gueniyo ga shäryotë eni llēme. Tjlōkwo ëre tér bomi kong, pjäy woydér ga tja kjimtëmi kjishko llēme. Tjlōkwo roy pjłú li lër oba kong ga tjwlō shir llēme. Tja wopjłú e kjishko. Shäryér eni llém ga äe. Tja wolon wëyë dey. ¹⁶ Tjlōkwo roy pjłú li lër oba kong, tja krë e kjishko ga äe. Pak li, e twara Sbörë bor kong shäryér eni wlo. Shäryér eni llém ga tja song jlöe. ¹⁷ Shäryér eni bor wotjlïk om go

† **9:9** Öng jek sök dwla kjwokäkshko ga ne pjrikoba llém, ië ga pjłú wlo. ‡ **9:9** Deuteronomio 25.4.

li go kjwe ga tja potjwlékklo tjok. Guenijo pak li shäryér, tja ichaga Sbörë e shäryë kjíshko. ¹⁸ ¿Eni ga bor potjwlékklo li llë? Tjlökwö roy pjłú li lër oba kong ga tjwlö shir llëme. Llëbo rokér bomi kong ga pjłú, guenijo shäryér eni llëme. Tja wopjłú e kjíshko. Bor potjwlékklo li e.

¹⁹ Tja ichaga ärë llëm, guenijo tja opyono beno shäng noppa uunkong parkaga, noppa ara mär ber löng Cristo go bor kjíshko wlo. ²⁰ Tja shäng judíoga tjrekoshko ga tja opyë ber shäng judío wleni, epa mär ber löng Cristo go wlo. Tja shäng noppa mär löng kjok llgwekklo tara Moisésdë go li tjrekoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li kolë eni bako wleni, miydér ga tja ichaga erë llëm guenijo. Shäryér eni, epa mär ber löng Cristo go wlo bakoe. ²¹ Tja shäng noppa kjok llgwekklo li miydë llëm wleniyo li tjrekoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li woyojek wleni. Guenijo kjok llgwekklo Sbö ū li woyoyer jlököyo lotë llëme. Miydér ga tja ichaga kjok llgwekklo Cristo ū lirë ūyado. ²² Tja shäng noppa mär löng Cristo go ma obi li tjrekoshko ga tja opyë shäng baýa dik wleni, epa mär ber löng Cristo go wlo bakoe. Noppa uunkong kong ga tja opyë ber löng baýa dik wleni, kjone kjone dăr wlo. ²³ Shäryér eni, tjlökwö roy pjłú li kjíshko, llëbo wen pjłú tjlökwö kjíshko li ber bor kong bako wlo.

²⁴ Noppa zronshko ga zron lok jekdo uunkong, guenijo ba potjwlékklo li ber kjlaraso kong eröe. ¿E miydëmi llëmdu? Eni ga pjäy drön ëë, pjäy jëk löng pjlo bek wlo, bomi potjwlékklo li twe Sbörë bomi kong wlo. ²⁵ Olö ga noppa tjör, ëye ber kjang

Íya lok wlo. Ëye tjör woydë eni ga opping ara, tjör pjú wlo. Shärye lok eni, ba potjwlékklö li shaya wlo, guenyo ba potjwlékklö li srer. Bi potjwlékklö twe Sbörë bi kong lira srer llém, ber ïyadoe. [26-27](#) E kjíshko ga tja jék pjlo bek, tja äär woydë kjone li, tja äär eshko wlo. Nopga èng yokshko ga olö ga yoya ga pjë llëme. Era tjwlö llëme. Llëbo shäryér li ber tjwlö llém eni llém wlo ga tja drön ara, pak li shäryér ber pjú wlo. Bor doyo ère ichér bor kolë, tja ichaga eré llém wlo. Shäryér eni, tjlökwo loror pjirshko ga pak shäryoror li tjwlö tjok wlo.

10

Shji jék löng Israel tjeyoga tek dënashko so ī dik llëme

[1](#) Pjeyoga, bi tjlapgaga tek dënashko so jék to löng pjäng sho li dorko, ga dipzono tek Dlung Srëzrën kjwo na lëkong. Woydér ga e woyotjlizia. [2](#) Epga wara pjäng sho li, dlung lirë wleni, ga beno löng Moisés tjok eni. [3](#) Epga uunkong mär löng dli ter shrono kjok do dwayo li go, [4](#) di ichara Sbörë tur ak roy dwayo li go bakoe. Guenyo daga ak lirë llém, daga to shäng ba tjok li, e Cristo om go lirë. [5](#) Eni èmdë ga Sbö beno wopjlú epa ara tjok llém, ga ba dboglo iara beno tjeng kjok dogro no llém lishko llaw pogo.

[6](#) Llëbo ère shäryono beno bi kong, shji poshdüya wlo, llëbo owa li woyotjlíy baïya dik llém wlo.

[7](#) Epga kjone kjone sböpga jyäglö poshrëno, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga «Nopga li wlokton, ga iono ara. Pjir ga kojono lok, ga

bërkono, llëbo owa shäryono ara.»* Shji opshäryë eni baïya dik llëme. ⁸ Epga kjone kjone orkwosmono ë tjok llém èmdë ga pono ba tjok. E kjïshko ga wolono doglo sak dbaw dbaw pjloglo sak pjök kjingsho sak dbaw dbaw pjloglo mya (23,000) dbar kjwaraso. Shji opshäryë eni baïya dik llëme. ⁹ Epga kjone kjone Tjlapga tjlino. E kjïshko ga epga uara dgurdë, ga wolonoe. Shji opshäryë eni baïya dik llëme. ¹⁰ Epga kjone kjone Sbö lâywono owa. E kjïshko ga ba parkaga kjok dogo so ichara ba zrök. Shji opshäryë eni baïya dik llëme.

¹¹ Eerishko ga shji löng dbar pjitoshko. Llëbo shäryono epa kong kës ère beno bi kong, shji poshdüya wlo. ¹² Eni ga pjäy wotjlïk ga pjäy kjang, pjäy dir ga äe lëmi wleni ga pjäy opdë ara, pjäy llëbo owa shäryë baïya dik llém wlo. ¹³ Pjäy wotjlïk llëbo owa shäryeshko ga e wen ë pogo kong eni, e woyotjlizña. Shji raye Sbörë llëme. Eshko ga pjäy ie ber löng tjliya äär jong kumi ma go llëme. Wen bomi kong enishko ga pjäy kjimte, pjäy där eshko dwayo ga pjlu wlo, llëbo owa shäryëmi llém ga pjlu wlo bakoe.

Sböpgajyäglo sëngglo

¹⁴ E kjïshko ga pjeyoga, shji sböpgajyäglo poshrëk llëme. ¹⁵ Tja tjlë bomi kong, pjäy löng kjok miydë wleniyo. Llëbo lër li enire, de eni llëmde, llgwezï pjäydë om go. ¹⁶ Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li ueyshko ga shji tjlë Sbö kong ga shji wopjlu ba tjok, kjillgwo bo dyo dbo ara li kjïshko. E irgo ga iëy, shji kjimtara Cristo srëngdë li loklo. Ga pjlung shosho suk pjir lira toy, ga uëy, shji kjimtara Cristo

* **10:7** Éxodo 32.6.

doyerë li loklo. ¹⁷ Shji löng eshko ara, gueniyo shji doyo kjlaraso wleni, pjlung shosho suk pjir uëy li kjwaraso dö kjishko.

¹⁸ Israel tjeyoga öng zrok, sho suk Sbö kong li woyotjilizia. Ong sho li ue lok eshkoshko ga uunkonglöng eshko lillöng Sbö poshrék, ga berlöng no kjlaraso wleni e kjishko. ¹⁹⁻²⁰ Öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li tjwlö tjok lotë llëme. Sböpga jyäglo li tjwlö tjok lotë llëm bakoe. Guenyo noppa Sbö miydë llëm wleniyo sböpga jyäglo sëngshko ga ba sëngglo li ber Ä sëyaga poshrékklo, e Sbö poshrékklo llëme. Woydér ga pjäy tön Ä sëyaga tjok llëme. ²¹ Ä sëyaga sëngglo li uëmi wleni ga Tjlapga Jesùs woyoshroklo dliyo li uëmi ga äe. ²² Shji ymoyotke Tjlapgarë ara. Shäryoroy eni kjwe ga iirkë bi kong ara. ¿Shji dbo ara ba kjinmo lëmiro?

Llëye shäryëy woydë li shäryëy ga pjlüe

²³ «Llëye shäryëy woydë li shäryëy ga pjlüe» lëmi eni. Guenyo llëbo uunkong shäryëy li ber pjlu bi kong llëme. Llëye shäryëy woydë li shäryëy ga pjlüe. Guenyo llëbo tjeng kës li, shji kjimte llëme. ²⁴ Llëbo ber pjlu bi kong li wlëydë llëme. Llëbo ber pjlu oblë kong li wlëydë dey.

²⁵⁻²⁶ Sbö tjlokwo tak pjang eni: «Llëbo tjeng kjok ère kjing go kës li, e Tjlapga ī.»† E kjishko ga sjengna tjeng ba soynezlong uyo roshko li tjwlëmi, uëmi ga pjlüe. Llëbo shäryëmi löng oware, de pjlüre, e woyotjilimi llëme. Tjwe kjone dwayo kjakrokëmi ë kong llëm bakoe.

† **10:25-26** Salmo 24.1.

²⁷ Sbö tjlōkwo kjragaga lläm wleniyo, pjäy maya jek ba shwoy le ga pjäy jek ga pjlüe. Llëye twe bomi kong eshko li uëmi pjire. Llëbo shäryëmi lönг aware, de pjlüre, e woyotjlımi llëme. ²⁸ Gueniyo ga äbo tjlë bomi kong ga «Sjëngna kjwe twaraba sböpgä jyäglo kong» le bomi kong wleni ga uëmi lläm, ba laga li wotjlık ga sjëngna li uëy ga äe'le kjwe kjışhko. ²⁹ Bomi kong ga uëmi ga pjlü, gueniyo uëmi lläm, oblë li kjışhko.

Gueniyo kjone kjone tjlë bor kong ga «Miydér ga llëbo shäryér ga pjlüe. ¿Eni ga shäryér lläm, oblë kjışhko ega? ³⁰ ¿Tja tjlëno ga “Sbö, tja wopjlu bop tjok, dli ère kjışhko” loror pjir ga uër ga äe'lemi bor kong ega?» le bor kong eni. ³¹ Pjäy ië, pjäy di ië, llëye oblë shäryëmi dö ga shäryozı uunkong eni, Sbö iëba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjışhko wlo. ³² Shji oblë ichë dir llëme. Judíoga, nöpaga judío lläm wleniyo, Sbö tjlōkwo kjragaga, e ichëy dir kjlara llëme. ³³ Tjara drön eë, llëbo pjlü shäryë oba bokso wlo ïyado, llëbo ber pjlü oblë kong wlo, epga där wlo, llëbo ber pjlü bor kong wlo llëme.

11

¹ Cristo opshäryono sorë ga tja opshäryë eni bakoe. E kjışhko ga tja opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe.

Shji lönг syôshtë Sbö kongshko ga shji opshäryë sorë

² Tja woyoshrëmi enido. Tjlōkwo twara bor kong li pinor bomi kong, ga shäryëmi lönг eni ïyado. Pjäy poshrër ara e kjışhko.

³ Guenijo llëbo lër bomi kong, miydëmi wlo. Sbö, e Cristo kägäyo. Cristo, e domerga uunkong kägäyo. Ga domerga kjlara kjlara, e ba boy kägäyo bakoe. ⁴ Domer kä kjinguë syöshtë Sbö kongshko, lläm ga Sbö tjłökwo roy leshko ga e Cristo bangkjrë llëme loklo. ⁵ Walëra kä kjinguë lläm syöshtë Sbö kongshko, lläm ga Sbö tjłökwo roy leshko ga e ba kägäyo bangkjrë llëme loklo. Shärye eni wleni ga walë li lökkjrë ara, kä shtak dret wleni. ⁶ Kä kjingue woydë lläm ga ba käkzong shtëy ber dret dey. Shäryoroy eni ga lökkjrë ara kjishko ga ba kä li kjingue dey. ⁷ Guenijo domer kä kjinguë lläm dey, domer li shäryara Sbörë so e om go kjoyo kjishko. E kjishko ga Sbö ber kësbang, tjwlō ara domer li kjishko. Ga domer li ber kësbang, tjwlō ara ba boy li kjishko. ⁸ Domer shäryara Sbörëshko ga llëye shira walë doyo go dwayo, domer shäryoklo wlo llëme. Walëra shäryara Sbörëshko ga llëbo shira domer li doyo go, walë li shärye e go wlo. ⁹ Domer shäryara walë kjishko llëme. Walëra shäryara domer kjishko. ¹⁰ E kjishko ga walëga kä kjinguë dey, ba kägäyo bangkjrë pjlüe loklo. E ber Sbö parkagaga kjok dogo so kong pjlü bakoe.

¹¹ Jesús tjłökwo kjragaga kong ga domerga, walëga, e iara Sbörë beno löng ēng kjimtë wlo. ¹² Dënashko ga llëbo shira Sbörë domer li doyo go dwayo, ga walë li shäryara e go. Guenijo eshko tek lëkong ga domerga uunkong wengga walëgarë. Eni emdë ga shji uunkong shäryaga Sbörë. ¹³ ¿Walë syöshtë Sbö kong ga kä kjinguë lläm ga pjlüre, de owa? Miydaga pjäydë om go. ¹⁴ Miydëy pjlü ga tek dämärshko ga domerga käkzong ië pjang kur

ee ga e lökyo ara. ¹⁵ Guenijo walégara käkzong kur ee ga ba kong ga tjwlō ara, e twara Sbörë ba kong, ba kä kjingoklo wlo kjishko. ¹⁶ Llëbo ëre shäryérwa, shärye Sbö tjlökwo kjragagarë kjok kjone pogo bako, sdékwo oblëyo drete. E kjishko ga ëye englë kar kar tjlökwo ëre kjishko llëme.

Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo

¹⁷ Llëbo lër bomi kong obi, guenijo pjäy poshrër wlo llëme. Pjäy tönshko ga llëbo shäryëmi eshko li ber bomi kong pjłú llëme. ¹⁸ Roy kuror ga pjäy tönshko ga pjäy opkjorgö lönг dboy dboy. Kjoneshko ga jlõe lër. ¹⁹ Woyde ga pjäy shdär dboy dboy. Eni ga pjäy kjone dey ber pjlo bek Sbö bokso įkoba wëllee. ²⁰⁻²¹ Pjäy tön iëshko ga pjäy kjlara kjlara dli kjrë bäm go lëmi. Eni ga kjone kjone ber lönг nelõ erä, kjone kjone ber lönг dli drete. ¿Shäryëmi eni ga Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uomirë lëmire? Eni llëme. ²² ¿Pjäy ië bomi ushko ga äro? ¿Sbö tjlökwo kjragaga oblë li bangkjrëmi llëm ega? ¿Ëye llëye dret wleniyo iëmi woydë ber lönг lökshko eni ega? ¿Llëye lër bomi kong ga pjłú? Pjäy poshrër ga äe.

²³ Bor sdékwo ëre twara Tjlapga Jesúsdë bor kong, ga loror bomi kong tjän: Tjlapga Jesús soynezlong shkëyo ga pjlung shosho suk pjir kjrara kzwara, ²⁴ ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga tjlë lönгli kong ga «Ëre bor sho wleni, twak bomi kong. Shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le. ²⁵ Iono lok pjir irgo ga di ioklo kjrara kzwara, roy kjillgwo bo

dyo dbo ara, ga tjlē lōng li kong ga «Tjōkwo twara Sbörë tjarlen, beno īyado wlo. Shärye wlo ga bor srēng li kwon bomi kjishko. Kjillgwo bo dyo dbo ara ēre, e ba jyāglo. Iēmishko ga shäryēmi jūni, bor woyoshroklo» le. ²⁶ ¿Lara eni li llē loklo? Pjlung shosho suk pjir li uēmishko, kjillgwo bo dyo dbo ara li iēmishko ga Tjlapga Jesūs wolono bomi kjishko li roy shdömi lōng wleni, tjwe iröng obi guing.

²⁷ Gueniyo shäryēmi lōng enishko ga ëye iē, gueniyo Tjlapga Jesūs bangkje llēm ga llēbo owa shäryayde, Tjlapga li doyo, ba srēng, e bangkje llēm kjishko. ²⁸ E kjishko ga pjāy pjlung shosho suk pjir li uoydē llēm obishko, pjāy kjillgwo bo dyo dbo ara li ioydē llēm obishko ga woyde ga pjāy opwoyotjlik yōtso bäm go guing. ²⁹ Ëye Tjlapga li doyo llē loklo miydē llēm ga ba woyoshroklo dliyo li ue llēm dey, kjillgwo bo dyo dbo ara li ie llēm dey bakoe. Uara eni wleni ga om go li opyono beno shāng shdungko. ³⁰ Pjāy ara shduna Tjlapga lirë e kjishko. Pjāy kjone kjone swlo ara, kjone kjone dbo llēm, kjone kjone wolono, Tjlapga Jesūs woyoshroklo dliyo li uoromi owa kjishko. ³¹ Gueniyo shji om go opwoyotjlik yōtso bäm go guing ga shji shdūya llēme. ³² Llono ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo shdūya Tjlapga lirë. Shjira shdūya eerishko, shji berlōng shdūya ba tjok eshko llēm wlo.

³³ E kjishko ga pjeyoga, pjāy tönsiko ga woyde ga pjāy ēng koshë uunkong guing ga pjāy iokdo. ³⁴ Pjāy kjone kjone pjilirōshko ga pjāy iē bomi ushko bäm go guing, pjāy tönsiko ga pjāy shdūya Tjlapga Jesūsdē llēm wlo.

Llëbo oblë llgwer, tja jek äär bomi ūkshko jā.

12

Kjok miydë twe Sbö Sëyarë bi kong

¹ Pjeyoga, kjok miydë twara Sbörë oblë oblë bomi kong. Woydér ga e sorë miydëmi pjlüe. ² Dënashko ga Sbö miydomirë lläm obishko ga pjäy icharaba sböpgä jyäglo tjle lläm wleniyo poshrëk. ³ E kjishko ga lér bomi kong ga ëye tjle Sbö Sëya go ga Jesúś läywe owa ga äe. Ga ëye tjlokwo le Sbö Sëya go lläm ga «Jesúś, e nöpaga uunkong Tjlapga» le ga äe.

⁴ Shji Sbö tjlokwo kjragaga kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë oblë oblë, gueniyo Sbö Sëya li, e kjlaraso eröe. ⁵ Llëbo shäryey Tjlapga Jesúś kong oblë oblë, gueniyo Tjlapga li, e kjlaraso eröe. ⁶ Pak shäryey Sbö kong oblë oblë, gueniyo shji kjimtaga shäng kjlaraso pak li shärye, Sbö li e.

⁷ Shji kjlara kjlara kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë bi kong oblë oblë, llëbo shäryey ber pjlu shji uunkong kong wlo. ⁸ Kjone kjone kong kjok miydë twara, tjle oba kong, kukoba wële wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, tjle kjok miydë go wlo. ⁹ Kjone kjone kong kjok miydë twara, mär Tjlapga Jesúś go jlökoyo wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, swlopga poptë wlo. ¹⁰ Kjone kjone kong kjok miydë twara, llëbo ūydeba lläm wleniyo shärye wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, Sbö tjlokwo le wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, sëya llë pjlüre, de aware miydë pjlü wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, tjle kjok shto oblë oblë so tjlokwo go. Kjone kjone obi kong kjok

miydë twara, tjlökwo laraba kjok shto oblë oblë so tjlökwo go li pjollgwek ber wëlë wlo. ¹¹ Llëbo uunkong ëre shärye Sbö Sëya kjlaraso lirë noppa kjlara kjlara kong, woyde sorë li eni.

¹² No doyo, e orkwo tjok, dre tjok, bokkwo tjok, kwomgwo tjok, llëbo ara obi bakoe. Eni ëmdë ga doyo li kjlaraso döe. Cristo doyo, e eni bakoe. ¹³ Shji judiogare, de llémde, shji parkagaga tjwlëk löng pjir wléniyore, de llémde, shji uunkong go Sbö Sëya shrono beno kësbang bi tjok. Eni ga shji iara beno doyo kjlaraso wléni.

¹⁴ Bi doyo, e llëbo ara ëmdë ga e kjlaraso döe. ¹⁵ Bi dre tjlé ga «Tja orkwo llém kuzong ga woydér ga tja ber doyo ëre tjok ame» le kjwe ga ber doyo li tjok llém ga äe. ¹⁶ Bi kwomgwo tjlé ga «Tja bokkwo llém kuzong ga woydér ga tja ber doyo ëre tjok ame» le kjwe ga ber doyo li tjok llém ga ä bakoe. ¹⁷ ¿Bi doyo uunkong li bokkwo erö kjwe ga shji kjok kuk sorë? ¿Bi doyo uunkong li kwomgwo erö kjwe ga shji kjok lõ shik sorë? ¹⁸ Bi doyo llëbo oblë oblë li iara Sbörë uunkong, woydara sorë li eni. ¹⁹ Bi doyo uunkong li llëbo kjrinaso dö kjwe ga e ber doyo llëme. ²⁰ Llëbo ara ëmdë ga bi doyo li, e kjrinaso döe.

²¹ «Pjäy woydér llëme» le bi bokkworë bi orkwo kong ga äe. «Pjäy woydér llëme» le bi kägärë bi dre kong ga ä bakoe. ²² Llëbo dbo llém kjoyo li, shji kjimte ara. ²³ Llëbo tjwlö ara llém kjoyo li doyëy yõtso. Llëbo ūkko llém li dëy yõtso, ūkoba llém wlo. ²⁴ Gueniyo llëbo ūkoba ga pjlu li kong llëbo shäryey eni llëme. Eni ga bi doyo shäryara Sbörë, llëbo tjwlö ara llém kjoyo li dëy yõtso wlo. ²⁵ E kjishko ga bi doyo llëbo oblë oblë li, e èng kjimtë kar kar wlo, e

shdär ber tjeng dboy dboy wlo llëme. ²⁶ Llëbo kjone dey li bang ara wleni ga bang kuya bi doyo kës lirë. Llëbo ber pjłú llëbo kjone dey li kong wleni ga bi doyo kës li ber wopjlüé.

²⁷ Pjäy uunkong Cristo doyo wleni. Pjäy kjlobi ba doyo llëbo oblë oblë wleni. ²⁸ Shji Sbö tjlōkwo kjaragaga li tjrëko kjone kjone iara Sbörë bäm go beno ba tjlōkwo roy laga Jesús ãska. E irgo ga kjone kjone iara beno ba tjlōkwo laga. E irgo ga kjone kjone iara beno no pingga. Kjone kjone obi iara beno löng llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryaga, swlo poptaga, no kjimtaga, no ichaga, kjok shto oblë oblë so tjlōkwo laga bakoe. ²⁹ ¿Shji uunkong Sbö tjlōkwo roy laga Jesús ãskare? ¿Shji uunkong Sbö tjlōkwo lagare? ¿Shji uunkong no pinggare? ¿Shji uunkong llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryagare? ³⁰ ¿Shji uunkong swlo poptagare? ¿Shji uunkong kjok shto oblë oblë so tjlōkwo lagare? ¿Shji uunkong llëbo lara kjok shto oblë oblë so tjlōkwo go li pjollgwegare? Llëme. ³¹ Guenijo woydér ga kjok miydë tjwlō arayo li wlëmirë. Guenijo llëbo kjrina obi tjwlō ara, kjok miydë tjeng kës ère kjinmo. Era lër bomi kong, miydëmi wlo.

13

Oblë woydëy soreë

¹ Tja tjlë nopga tjlōkwo kjring kjwobi go ga pjłú, ga tja tjlë Sbö parkagaga kjok dogo so tjlōkwo go ga pjłú bako wleni èmdë ga oblë woydér llëm ga tjlōkwo lër li ber tjwlō llëm, sbi llë toroy li pjłukyo wleni, pjankwo shporoy èng go li pjłukyo wleni bakoe. ² Tja kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë

bor kong, Sbö tjlōkwo lér oba kong pjłú wlo, tjlōkwo tjeng kës pÿde Sbörë llém obi li miydér shäng pjir, tja mär Cristo go jlōkoyo, ga dlap llë ichér jek kjok shto oblë ga pjłú wlo wleni émdë ga oblë woydér llém ga tja tjwlō llëme. ³ Bor llëbo tjeng kës li tworor nopga song wleniyo kong, ga bor doyo ère opyono beno sukoba wlo wleni émdë ga oblë woydér llém ga tja potjwlékklö drete.

⁴ Shji oblë woydë li eni. Llëbo shärye oblërë bi kongshko ga kuy kjinge. Shji wopjlú oblë tjok. Shji wotjlík owa oblë kong ba llëbo kjíshko llëme. Shji opposhrek llëme. Shji krë llëme. ⁵ Shji tjlë iir go è kong llëme. Shji wotjlík bi kjíshko dö llëme. Shji iirkë maling llëme. Llëbo shäryara oblërë beno bi kong owashko li woyotjlíy sök enido llëme. ⁶ Llëbo shäryëba owa oblë kong ga shji ber wopjlú e kjíshko llëme. Shji ber wopjlú, llëbo shäryëba bek li kjíshko döe. ⁷ Oblë dir ara émdë ga shji ber löng pjłú ba tjok, shji wotjlík pjłú ba tjok, koshëy ïyado llëbo pjłú shäryë wlo, rayëy llém bakoe.

⁸ Shji oblë woydë li, e pjir llëme. Eerishko ga kjone kjone Sbö tjlōkwo laga, kjone kjone tjlë tjlōkwo miydë llém li go, kjone kjone tjlōkwo pÿde nopga kong llém li miydë pjłú bakoe. Gueniyoo llono ga llëbo tjeng kës ère pjir. ⁹ Eerishko ga Sbö tjlōkwo miydëy uunkong llém obi. E kjíshko ga ba tjlōkwo lagaga omlë uunkong ga äe. ¹⁰ Gueniyoo llono ga ba tjlōkwo tjeng kës li pÿa Sbörë uunkong kong. Eshko ga ëye oblë ping ba tjlōkwo go ame.

¹¹ Tja chirawashko ga tja tjlë kjwozirwa dik, tja wotjlík kjwozirwa dik bakoe. Gueniyoo tja öötong domershko ga llëbo kjwozirwa ï li rayoror pjir,

shäryër ame. ¹² Shji opïk opïkklö goshko ga llëbo īgøy wëlë llëme.* Eerishko ga Sbö tjlökwo woy-otjlıyshko ga miydëy wëlë llëm eni bakoe. Gueniyoo llono ga miydëy wëlë, shjilan oblë tjok èng bokshto wleni. Eerishko ga llëbo miydëy ara llëme. Eshko ga miydëy uunkong, shji miyde Sbörë sorë ga eni.

¹³ Eerishko ga llëbo shäryëy wlo li, e beno kjring-gwo mya. Woyde ga shji mär Cristo go, e koshëy ïyado, oblë woydëy bakoe. Gueniyoo shji oblë woydë li, tjwlö arayo li e.

14

*Sbö tjlökwo roy lëy tjlökwo miydë llëm wleniyo go,
Sbö tjlökwo roy lëy, kukoba wëlë wlo bakoe*

¹ Pjäy drön ëë, oblë woydë wlo ïyado. E wopro ga kjok miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong li wlëzï ïyado, kjok miydë twe bomi kong ba tjlökwo roy lëmi wlo li rokozï ba kong bäm go. ² Ëye tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go ga tjlë shäng Sbö kong, tjlë shäng noppa kong llëme. E kjimte Sbö Sëyarë tjlökwo miyde llëm li lë, gueniyoo llëye le shäng li llë miydëba llëme. ³ Gueniyoo ëye Sbö tjlökwo roy lë ga tjlë shäng noppa kong, e ber pjłú ba kong lok wlo. Kuya lok ga dbokjrë e go, wosonkë llëm wlo. Eshko ga löng wopjlú, tjlökwo li kjışhko. ⁴ Ëye tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go ga llëbo pjłú shäryayde ba kong om go. Gueniyoo ëye Sbö tjlökwo lë ga llëbo pjłú shäryayde Sbö tjlökwo kjragaga löng kës li kong.

* ^{13:12} Eshko dbaryo ga noppa opïgö opïkklö go yõtso llëm, opïkklö li pjłú llëm kjışhko.

⁵ Woydér ga pjāy uunkong tjlé tjlókwo miydë llém wleniyo go. Guenijo pjāy Sbö tjlókwo lë li woydér ara. Era tjwlō ara anmoyō, kukoba wëllé kjíshko. Pjāy tjlé tjlókwo miydë llém wleniyo li tjwlō äär eni lléme. Guenijo tjlókwo lëmi löng tjlókwo miydë llém wleniyo go li pjollgwaea oblérë, kukoba pjálú wlo ga era tjwlō ara anmoyō bakoe.

⁶ Pjeyoga, ¿tja äär bomi shwoy tjlé tjlókwo miydë llém wleniyo go éro wleni ga e lléno bomi kong? Ber pjálú bomi kong wlo ga pjāy pin tjlókwo lara Sbörë bor kong oblë oblë li goshko ga woyde ga lér bomi kong, kugömi wëllé wlo. ⁷ Tékwo dboryoklo oblë oblë li eni bakoe. Dbonmo llé, kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tëy or go wleniyo llé, e tëbashko ga tëba wëllé llém ga llé layde e go miydëba lléme. ⁸ Nopga èngkjwë kjwléshko ga wli bakwe bäm go, guenijo pjukyo kugaba wëllé llém wleni ga ëye poshäryë èngkjwë wlo lléme. ⁹ Pjāy eni bakoe. Pjāy tjlé tjlókwo kugaba wëllé li go llém ga llé lomirë löng li miydëba lléme. Lëmi löng pjuk jong erä. ¹⁰ Kjok ère kjing go ga tjlókwo oblë oblë ara jlöe. Ga kjrina kjrina li go ga nopga tjlé èng kong, èng kugö wëllé wlo. ¹¹ Eni ga ëye tjlé shäng li llé loklo miydër llém ga tjawa ber löng èng kong shto oblë so wleni, eshko ga tjawa pjeyo wleni lléme. ¹² E kjíshko ga kjok miydë twe Sbö Sëyarë li woydëmi ara bomi kong kuzong ga kjok miydë ber pjálú Sbö tjlókwo kjrágaga löng kës kong li, e wlëmirë dey.

¹³ E kjíshko ga ëye tjlé tjlókwo miydë llém wleniyo goshko ga woyde ga roke Sbö kong ga kjimte tjlókwo le li pjollgwæk, kukoba wëllé wlo. ¹⁴ Tja

syōshtë Sbö kong tjlōkwo miydë lläm wleniyo goshko ga tja syōshtë shäng bor säya go, gueniyo lléye lér shäng li llë loklo miydér llëme. ¹⁵ Eni ga lléye shäryér? Olö ga tja syōshtë Sbö kong bor säya go, lléye lér shäng li llë loklo miydér lläm wleni. Olö ga tja syōshtë bor wotjlik li go, lléye lér shäng li llë loklo miydér pjir wleni. Olö ga tja tē ba kong bor säya go. Olö ga tja tē bor wotjlik li go. ¹⁶ Sbö poshrëmi lön̄g, llëbo shäryara bomi kong li kjishkoshko ga pjäy tjlë bomi säya go erö ga ëye töb bop tjok ber wopjlú Sbö tjok, llëbo shäryara bop kong li kjishko ga ä, lléye lëmi lön̄g li llë loklo miyde lläm kjishko. ¹⁷ Eshko ga bop wopjlú Sbö tjok li pjłú, gueniyo oblë kong ga llëno llëme.

¹⁸ Tja tjlë tjlōkwo miydë lläm wleniyo go ara, pjäy uunkong kjinmo. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko. ¹⁹ Eni émdë ga tja shäng Sbö tjlōkwo kjragaga tjokshko ga tjlōkwo loror kjwo shkëng (5) kuya lok wëjë wleniyo li tjwlö ara, tjlōkwo loror kjwo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara (10,000) tjlōkwo miydë lläm wleniyo go li kjinmo.

²⁰ Pjeyoga, kjwozirga wotjlik pjłú anmoyö lläm, gueniyo llëbo owa shärye lok ara lläm bakoe. Pjäy wotjlik kjwozirga dik ame, pjäy wotjlis tlapgaga dik shara. Guenijo pjäy jék kjwozirga dik ga pjłue. ²¹ Tlapga tjlëno li tak pjang Sbö tjlōkwo go eni: «Nopga ichér bor tjlōkwo lë bor nopga kong, shto oblë so tjlōkwo go.

Nopga shto oblë so ichér bor tjlōkwo lë ba kong bakoe.

Eni émdë ga bor tjlōkwo kjre lok llëme.»*

* **14:21** Isaías 28.11-12.

²² Eni ga noppa iche Sbörë ba tjlökwo lë tjlökwo miydë lläm wleniyo go. Era ber ba tjlökwo kjragaga li kong lläm, e ba tjlökwo kjragaga lläm li kong. Guenijo noppa iche ba tjlökwo lë, kukoba wëlë wlo bakoe. Era ber ba tjlökwo kjragaga li kong, e ba tjlökwo kjragaga lläm li kong llême. ²³ Shji tön löng uunkong shtoyo kjrinashko ga shji uunkong tjlë löng tjlökwo miydë lläm wleniyo go wleni ga ba tjlökwo kjraga lläm wleniyo, lläm ga ébo ba tjlökwo miydë lläm wleniyo, e äär eshko ga tjlökwo lëmi löng li llë loklo miyde lläm, ga «Noppa kjwe skwë» le jlöe. ²⁴ Guenijo ba tjlökwo lëy löng éng kong, shji éng kuk wëlë wlo ga ba tjlökwo kjraga lläm wleniyo, lläm ga ébo ba tjlökwo miydë lläm wleniyo, e äär eshko ga tjlökwo lëy löng li kuya wëlë, ga miyde e go ga llëbo owa shäryono, ga llono ga e shduya Sbörë. ²⁵ Eshko ga wotjlik llë miydëba lläm li le pjire. Eni ga kjök tok, ga Sbö poshrëya sök, tjlë ga «Sbö shäng bomi tjok jlöe» le eni.

Shji tön löng lishko ga llëbo shäryey sorë

²⁶ Pjeyoga, lër bomi kong ga pjäy tön löng lishko ga pjäy teshko, pjäy éng pingshko, Sbö tjlökwo roy lëmishko, pjäy tjlë tjlökwo miydë lläm wleniyo goshko ga llëbo uunkong ère shäryozí ber pjlü uunkong löng li kong wlo. ²⁷ Pjäy tjlë woydë tjlökwo miydë lläm wleniyo goshko ga woyde ga laga pjökde myarerë döe. Ga pjäy tjlë jekdo uunkong lläm, pjäy tjlë éng irgo dey. Woyde ga pjollgwega tjok bakoe. ²⁸ Pjollgwega èrë lläm ga èye tjlë tjlökwo miydë lläm wleniyo go noppa bokshto lläm, tjlë tjoksa Sbö kong erö dey.

²⁹ Pjäy tön löng lishko ga Sbö tjlökwo lagaga tjlë pjökde myare dö bakoe. Ga llëye le li woyotjlími pjäy llamo löng lirë yõtso. ³⁰ Eshko ga llëbo le Sbörë no kjlara sök eshko li kong ga ëye shäng tjlë ga tjlë ame, ber sök kjing dey. ³¹ Woyde ga Sbö tjlökwo roy'lémishko ga pjäy tjlë ëng irgo, pjäy uunkong löng li opping pjłú wlo, pjäy dbokjrë tjlökwo li go wlo, pjäy wosonkë lläm wlo. ³²⁻³³ Woyde Sbörë ga llëbo shäryëy sorë pogo lläm, woyde ga shäryëy yõtso, bek, pjäy ber löng wlëp wlo. E kjishko ga ëye Sbö tjlökwo lë jlökoyo ga opichë om go ga pjłú, le jekdo sorë pogo lläm ga pjłúe.

Sbö tjlökwo kfragaga löng kjok shto oblë oblë opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe. ³⁴ Pjäy tön löng lishko ga woyde ga walëga ber löng kjing, tjlë lläm, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisësdë li go sorë li eni. ³⁵ Llëbo miyde woydë ga kjakroke ba lanma kong äär ba ushko jā. Walëga tjlëno Sbö tjlökwo kfragaga tön löng lishko ga e bek llëme.

³⁶ Sbö tjlökwo weno bomi shwoy bäm go lläm, kuga pjäydë erö lläm bakoe. ³⁷ Tjlökwo lër shäng bomi kong ëre, e laga Tjlapga lirë om go. Ëye Sbö tjlökwo laga le, lläm ga kjimtaga Sbö Sëyarë le ga miyde ga jlöe. ³⁸ Guenijo tjlökwo lër shäng ëre kjre lläm ga llëye le li tjlökwo kjrëmi lläm bakoe.

³⁹ Eni ga pjeyoga, kjok miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong ba tjlökwo lëmi wlo li wlëzña. Ga ëye tjlë tjlökwo miydë lläm wleniyo go ga e owa lëmi llëme. ⁴⁰ Guenijo llëye shäryëmi dö ga shäryozñ yõtso, beke.

Cristo tjłōkwo roy pjłú

¹⁻² Pjeyoga, Sbö tjłōkwo roy pjłú loror bomi kong dēnashko li woyoshrozña. Tjlōkwo kjroromi li ère, pjäy mär lönge go bakoe. Pjäy mär e go jlōkoyo, ga rayëmi lläm ga pjäy där. Shäryëmi eni lläm ga tjłōkwo li kjroromi llëno llëme.

³ Tjlōkwo pina Sbörë bor kong tjwlō arayo li, pjäy pinor e go. Tjlōkwo ère eni: Cristo wolono llëbo owa shäryoroy li potjwlëkklo, tak pjang Sbö tjłōkwo go sorë li eni; ⁴ ba doyo jnenaba, ga öötong dbargwo mya ga woshrara Sbörë iröng obi, tak pjang Sbö tjłōkwo go sorë li eni; ⁵ e irgo ga weno shäng Cefas* kong, weno shäng ba oppinggaga doglo sak kzwara kjingsho pjök (12) li kong bakoe.

⁶ Dbar kzwara ga weno shäng ba tjłōkwo kjragaga doglo sak dbaw pjloglo shkëng (500) kong. Eerishko ga epa ara lönge së obi, guenijo kjone kjone wolono tjän. ⁷ E irgo ga weno shäng Santiago kong, ga weno shäng Sbö tjłōkwo roy lagaga ba ãska lönge kës li kong bakoe.

⁸ Weno uunkong li kong irgo ga öötong dbar kop ara ga weno shäng bor kong shara. Eni ga tja so chida weno ba dbaryo go lläm kjoyoe. ⁹ Sbö tjłōkwo roy laga Jesús ãska lönge kës li tjwlō ara, bor kjinmo. Sbö tjłōkwo kjragaga shdunor ara. E kjishko ga tja llëno lläm, tjwlō lläm, tja kowëba Sbö tjłōkwo roy laga Jesús ãska wlo. ¹⁰ Guenijo Sbö wopjłú li kjishko ga pak ère twara bor kong, ga eerishko ga tja beno shäng ba shäryë. Tja parkono ara, epa kjinmo. E kjishko ga llëye shäryara bor kong li beno tjwlō ara. Guenijo pak shäryoror om go lläm,

* **15:5** Cefas, e kowëba Simón Pedro bakoe.

tja kjimtaga Sbörë, ba wopjlú li kjíshko. ¹¹ Eni ga tjlökwolaga li tjare, de epgrave, tjlökwolérwa löng li e eröe. Ga tjlökwokjroromi li e bakoe.

No wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi

¹² ¿Eni ga Cristo woshrara Sbörë iröng obi roy lororwa bomi kong ga pjäy kjoneshko tjle ga noppa wolono ga woshre lléme lëmi ega? ¹³ Noppa woshre llém kjwe ga Cristo woshrara llém bakoe. ¹⁴ Ga Cristo woshrara llém kjwe ga tjlökwolérwa löng li tjwlö llém, pjäy mär löng Cristo go li tjwlö llém bakoe. ¹⁵ Eni jlö kjwe ga pjäy pinorwa li, e jyö erä, Cristo woshrara jlöe lérwa löng li kjíshko. Ga noppa wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llém kjwe ga Cristo woshrara roy lérwa bomi kong li, e jyö. ¹⁶ Noppa wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llém kjwe ga Cristo woshrara llém bakoe. ¹⁷ Ga Cristo woshrara llém kjwe ga pjäy mär löng Cristo go li tjwlö llém, ga owa pjang bomi go li löna Sbörë llém bakoe. ¹⁸ Eni jlö kjwe ga noppa töno beno tjeng Cristo tjok tjeng li, e jeno lönge. ¹⁹ Shji töno beno tjeng Cristo tjok, shji kjimte kjok ère kjing go wlo erö kjwe ga shji song jlö, noppa löng kës li kjinmo.

²⁰ ¡Cristo woshrara Sbörë iröng obi jlöe! Miydëy e go ga llono ga noppa wolono tjeng li woshre iröng obi bakoe. ²¹ Shji wolon, domer kjlara kjíshko. Eni wleni ga domer kjlara obi kjíshko ga shji woshre Sbörë iröng obi. ²² Shji Adán tjeyoga kjíshko ga shji wolon. Eni wleni ga shji Cristo tjeyoga kjíshko ga shji woshre Sbörë ber löng së. ²³ Gueniyo uunkong li woshre dbar kjwara lléme. Cristo woshrara bäm go. Miydëy e go ga tjwe iröng obishko ga noppa

bañya li woshre eshko jā. ²⁴ Eshko ga ba wloyoga kjlobi li zāya Cristorë pjir, sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyo uunkong bakoe. Ga llëbo tjeng kës li twe Data Sbö kong, iche wlo. Llëbo tjeng kës li pjir eshko jā. ²⁵ Llëbo tjeng kës li iche Cristorë, ba wloyoga kës li zana pjir guing. ²⁶ Ba wloyo pjiya ber iröng li, wolon li e. Eshko ga ëye wolon ame. ²⁷ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Llëbo tjeng kës li twara ba kong, iche wlo.»† Llëbo tjeng kës li twaga Sbörë om go Cristo kong, iche wlo. Guenijo llëbo tjeng kës le li, e Sbö om go layde llëme. ²⁸ Eshko ga llëbo tjeng kës beno tjeng Cristo wloskoshko ga Cristo, ba Wa om go li opyë ber shäng ichaga Sbörë. Eni ga Sbö, e ber shäng llëbo tjeng kës li ichaga.

²⁹ Kjone kjone wolono, wak llëm wleniyo, ga pjäy kjone kjone ëng wë jer di roshko ba ãska. ¿Erga woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga shäryëmi eni ega? ³⁰ ¿Eni jlō kjwe ga tjawa opyë löng shto owashko wleni dbar kjwobi go ega? ³¹ Pjeyoga, pjäy töno beno tjeng bi Tjlapga Cristo Jesús tjok kjishko ga tja wopjlüe. Miydëmi pjłú ga e jlöe. Lër bomi kong ga dbar kjwobi go ga tja zrökoba woydë, e jlō bakoe. ³² Tja shäng Éfeso kjokyoshko ga noppa opyono bor wloyo dbo ara go, so äya kjłoshko so kjoyoe. ¿Noppa wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga shäryér eni llëno? Eni jlō kjwe ga «Eeri ga shji ië ara, shji dyo ië ara bako, bong ga shji wolon kjishko.»‡ ³³ Pjäy jyäpgwëbashko ga jlō lëmi llëme. Shji yorkaga owa ga bi sdëkwo pjłú li jer. ³⁴ Pjäy wotjlís bëy iröng obi. Pjäy llëbo owa shäryë ame bakoe. Pjäy kjone kjone Sbö miydë llëme. Lër

† [15:27 Salmo 8.6.](#) ‡ [15:32 Isaías 22.13.](#)

bomi kong, pjäy lökkjrë e go wlo.

Shji woshrara Sbörë iröng obishko ga bi doyo ber sorë

³⁵ Pjäy kjone kjone tjlë ga «¿Shinmoga woshrara Sbörë iröng obi ga doyo ber sorë?» lëmi bor kong eni. ³⁶ Nopga kjok miydë llëm wleniyo li llëbo kjakrokokdo. Dwla dguëy ga sho kjer pjir guing ga wen tjalglén eshko jã. Kjer llëm ga llëno llëme.

³⁷ Dwla llë dgoroy ga wen tém li ber oblë, e so dwla li kjoyo ame. ³⁸ Dwla dgoroy li ie Sbörë wen, woyde sorë li eni. Dwlagwo kjrina kjrina doyo sorë ga shärye eni. ³⁹ No, öng, sënwa, mā, kjrina kjrina doyo oblë, llëbo uunkong doyo e so e kjoyo dö llëme. ⁴⁰ Llëbo kjok dogo so doyo tjok, llëbo kjok ëre so doyo tjok, guenijo llëbo kjok dogo so doyo wolésowa li, llëbo kjok ëre so doyo wolésowa li, e oblë oblëe. ⁴¹ Dlo kălä, mok kălä, dbala kălä, kjrina kjrina kălä oblë oblëe. Dbala oblë oblë li kălä oblë oblë bakoe.

⁴² Shji woshere Sbörë iröng obishko ga bi doyo twe bi kong li, e oblë eni bakoe. Eerishko ga bi doyo ëre wolon, e irgo ga sho an. Guenijo eshko ga bi doyo wolon ame. ⁴³ Bi doyo ëre jnekoba klung roshkoshko ga tjwlõ ara llëm, dbo ara llëm bakoe. Guenijo woshere iröng obishko ga bi doyo tjwlõ ara, dbo ara shara. ⁴⁴ Eerishko ga bi doyo ëre pjlü, shji ber löng kjok ëre kjing go wlo. Guenijo eshko ga bi doyo ber pjlü, shji löng kjok dogo wlo.

⁴⁵ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Domer bäm go ko Adán li, e iara Sbörë beno shäng së.»[§] Guenijo shäng kjlara obi Adán dik, era séya, ga shji ie ber

löng së tjaaglen wleni. **46** Bi doyo pjlu, shji löng kjok dogo wlo li, e weno bäm go llëme. Bi doyo pjlu, shji löng kjok ëre kjing go wlo lira weno bäm go. **47** Domer bäm go li, e shäryak klung sho tjeng kjok ëre kjing go li go. Domer oblé lira kjok dogo so. **48** Domer kjok ëre so bäm go li doyo sorë ga shji kjok ëre so löng kës li doyo so e kjoyo bakoe. Domer kjok dogo so lira, ba doyo sorë ga ëye kjok dogo so löng kës li doyo eni bakoe. **49** Shji weno so domer kjok ëre so li kjoyo sorë ga llono ga shji wen so domer kjok dogo so li kjoyo eni bakoe.

50 Pjeyoga, lér bomi kong ga bi doyo ëre pjir. E äär ber löng Sbö sök no pjluvo ïyado lishko wlo llëme. Llëbo pjir li äär ber llëbo pjir llëm li tjok llëme. **51** Llëbo miydéballëm wleniyo lér bomi kong kjrina. Kuzï yötso. Shji wolon uunkong llëme. Gueniyo shji kjlopswe uunkong, **52** wop eni llëm, shji bokkwo smer wleni. Eshko dbaryo ga wli bakwaraba jek pjirshko ga wolono löng li woshre Sbörë ber löng ïyado wlo, ga shji kjlopswe eshko jā. **53** Bi doyo ëre pjir kjishko ga woyde ga kjlopswe ber pjir ame wlo. Bi doyo ëre wolon kjishko ga woyde ga kjlopswe ber wolon ame wlo. **54** Eshko ga bi doyo ëre pjir wlo li kjlopswara beno pjir ame wlo, bi doyo ëre wolon wlo li kjlopswara beno wolon ame wlosko ga tjlökwo tak pjang Sbö tjlökwo go li shäryono eshko. Tjle ga

«Wolon li, e pjira Sbörë.*

55 Wolon, ëye zam ame.

Wolon, pja dbo ame.»†

* **15:54** Isaías 25.8. † **15:55** Oseas 13.14.

56 Shji wolon, llëbo owa shäryoroy li kjishko. Ga llëbo shäryoroy li owa, e miydëy kjok llgwekklo tara Moisësdë li go. **57** Gueniyo shji mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga shji ie Sbörë ber wolon ame wlo. Shji wopjlú ba tjok e kjishko.

58 Eni ga pjeyoga, pjäy wokjang, pjäy mär ber löngr Tjlapga Jesús go īyado. Miydëmi ga pak shäryëmi Tjlapga Jesús kong li tjwlö ara. E kjishko ga pjäy parkë ba kong jlökoyo īyado.

16

Dbur töng Sbö nöpaga kong

1 Pjäy dbur töng, ichëmi jek Sbö nöpaga kong wloshko ga shäryozï, loror Jesús tjlökwo kjragaga löngr Galacia kjokyo kong sorë ga eni. **2** Dbar sondë kjwobi go, pjäy töñshko ga pjäy kjlara kjlara dbur twë sira, jnemi wlo. Ëye dbur shano ara ga dbur twe ara. Ëye dbur shano sira ga dbur twe sira. Shäryozï eni, tja äärshko ga töng tjeng pjir tjän wlo. **3** Eni ga tja jek äär bomi shwoyshko ga nöpaga wlënomi löngr li ichër jek Jerusalén kjokyo ba tÿë, ga kjibokwo twër ba kong lok, söya jek ba tjok wlo, epga ë miyde Jerusalén sopgarë wlo. **4** Woydëmi wlëni ga tja jek ba tjok bakoe.

Pablo wotjlik to kjok shto oblë

5 Tja wotjlik jek äär Macedonia kjokyo. E irgo ga tja jek äär bomi shwoy, bomi ïk wlo. **6** Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö dikjoyoe. Tja opshik llëm, kjok owa dbaryo li jek guing kjwe. **7** Tja jek bomi ïk jekdo ga pjäy ïn dbar kop ara ga äe. Tja iche Tjlapgarë wlëni ga pjäy ïn woydë dbar kjwöbö,

jëkko dö llëme. ⁸⁻⁹ Gueniyo na Éfeso kjokyo ga tja pak ara, Cristo tjëlkwo kukoba woydë ara kjëshko. Nopga ara wotjëlik owa bor kong bakoe. E kjëshko ga tja ber sök na, äär jong judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lok Pentecostés* lishko.

¹⁰ Timoteo äär bomi ïkshko ga wlokjrozï yõtso, ber wopjlú wlo, e parkë Tjlapga Jesús kong botoya dik kjëshko. ¹¹ Bangkjrozia. Ga brikshko ga kjimtozï, tek shäng wopjlú bor shwoy wlo. E koshër shäng èreshko, bi pjeyoga jëk löng ba yorkë li tjok bakoe.

¹² Bi kjłara Apolosda ichoror to jek bomi ïk ba tjok lok loror, gueniyo jek woydë llëme. Gueniyo dbar tjokshko ga pjäy ïyde kjwlë jã le.

Pablo lano pjeyoga oblë oblë kjëshko

¹³ Pjäy sjëke. Pjäy mär Jesús go jlökoyo ïyado. Pjäy opyos wokjang, pjäy wosonkë llëme. ¹⁴ Llëye shäryëmi dö ga oblë woydozï ara.

¹⁵ Tjlapga Jesús tjëlkwo roy loror Acaya kjokyoshko ga tjëlkwo kjragaga bäm go li beno Estéfanas, ba pjeyoga bakoe. Ga epga beno löng pjeyoga oblë mär Tjlapga Jesús go li kjimtë ara. E miydëmi pjlüe. E kjëshko ga rokër bomi kong ga ¹⁶ epga kolozia. Oblëga parkë löng baÿa dik li kolozï eni bakoe.

¹⁷ Estéfanas, Fortunato, Acaico, e shrono löng bor ïk bomi ãska. E kjëshko ga tja wopjlüe. ¹⁸ Löng bomi tjokshko ga pjäy dbokjrë ara ba kjëshko. Löng bor tjok kjëshko ga tja dbokjrono beno shäng wopjlü eni bakoe. Nopga eniyo, e poshrëkko.

* **16:8-9** Pentecostés lanyo, e tak pjang Hechos 2.1.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁹ Jesúś tjlōkwo kjragaga lōng Asia kjokyo li,
«¿Pjāy yonde?» le bomi kong.

Aquila, Priscila, pjeyoga tön lōng ba ushko li,
«¿Pjāy yonde?» le bomi kong wopjlú Tjlapga Jesúś
ko go.

²⁰ Pjeyoga uunkong lōng bor tjok li, «¿Pjāy
yonde?» le bomi kong bakoe.

Pjāy ēng woydē ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?»
lēmi ēng kong wopjlúe.

²¹ Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ère tēr bomi
kong bor orkwo om go go shara.

²² Rokér Sbö kong ga ëye Tjlapga Jesúś woydē
llém ga shdūya. ¡Pja tjwe wop äe, Tjlapga!

²³ Rokér Tjlapga Jesúś kong ga ba wopjlú li
kjishko ga pjāy kjimte ara.

²⁴ Pjāy töno beno tjeng Cristo Jesúś tjok, pjāy
woydēr ara uunkong. Ber eni.

**Sbō Tjlōkwo
New Testament and Shorter Old Testament in Teribe
(PM:tfr:Teribe)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Teribe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Teribe [tfr], Panama

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Teribe

**© 2008, 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

539cf8e3-01bf-5f34-8833-610f18367f8c